

Βιβλιοπαρουσίαση: Στάθης Ν. Καλύβας – Νίκος Μαραντζίδης. Εμφύλια πάθη

Στάθης Ν. Καλύβας – Νίκος Μαραντζίδης, Εμφύλια πάθη. 23 Ερωτήσεις και απαντήσεις για τον Εμφύλιο, Μεταίχμιο, Αθήνα 2015.

[Του Παύλου Παπαδόπουλου. Αναδημοσίευση από το Books' Journal](#)

Το νέο βιβλίο του Στάθη Καλύβα και του Νίκου Μαραντζίδη δεν είναι μόνο μια εντυπωσιακή αποκάλυψη των πραγματικών γεγονότων που σημάδεψαν τη δεκαετία του 1940. Πρωτίστως, είναι ένα έργο που προσφέρει το «κλειδί» για την αποκρυπτογράφηση όλων των μυστηρίων της Μεταπολίτευσης. Αναδημοσίευση μέρους του πλήρους κειμένου, που δημοσιεύεται στο τεύχος 61 του Books' Journal, Δεκέμβριος 2015, που κυκλοφορεί.

Στις 28 Οκτωβρίου 2015, αργά το απόγευμα, σε έναν μεγάλο ιδιωτικό ραδιοφωνικό σταθμό που υποστηρίζει θερμά την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ακούμε διηγήσεις για την Κατοχή και την Αντίσταση. Λόγω της εθνικής επετείου, ένας εκφωνητής έχει πάρει το ύφος «βαρύτονου» της ασπρόμαυρης YENEΔ και προσπαθεί να φτιάξει «αριστερή ατμόσφαιρα» μέσα από τη διήγηση της Αντίστασης κατά των Γερμανών που θα οδηγούσε στο... «όραμα για τη Λαοκρατία». Θα μπορούσε να ήταν μια «κόκκινη YENEΔ» του 1945 αν δεν ήταν ένα ιδιωτικό ραδιόφωνο του 2015 εμπλεκόμενο σε πολλά πολιτικά «deals». Οι υπαινιγμοί τού εκφωνητή ήταν σαφέστατοι για ένα λαϊκό κίνημα που προδόθηκε. Για τον ΕΛΑΣ που έχασε επειδή οι «συνεργάτες των Γερμανών», οι ταγματασφαλίτες δηλαδή και οι δωσίλογοι, σε συνεργασία με τους Άγγλους, κατέπνιξαν τη λαϊκή θέληση για ελευθερία και δικαιοσύνη (δεν διευκρίνιζε φυσικά η εκπομπή ότι αν έχαναν οι Άγγλοι και οι δωσίλογοι η «ελευθερία» και η «δικαιοσύνη» θα ήταν «ανατολικού τύπου»). Και όμως, αυτή η εκδοχή της Ιστορίας

έχει ποτίσει τόσο βαθιά την Μεταπολίτευση, από την πολιτική ως τον πολιτισμό, ώστε να είναι αδύνατον σήμερα να βρεις άνθρωπο που να τολμά, όχι να ισχυριστεί, αλλά ακόμα και να φανταστεί ότι τα γεγονότα της Αντίστασης του Εμφυλίου μπορεί να ήταν εντελώς διαφορετικά. Εκτός αν έχει διαβάσει τα Εμφύλια Πάθη του καθηγητή πολιτικών επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Yale Στάθη Καλύβα και του αναπληρωτή καθηγητή πολιτικών επιστημών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Νίκου Μαραντζίδη. Πρόκειται για ένα βιβλίο, ήδη bestseller, δομημένο σε «23 ερωτήσεις και απαντήσεις για τον Εμφύλιο», με υποδειγματικό editing από την Ελένη Μπούρα, που κάνει τον αναγνώστη να συνειδητοποιήσει πως όσα έχει μάθει, έχει πιστέψει κι έχει σκεφτεί για την πολιτική –ιδίως αν πήγε πρώτη φορά στο δημοτικό επί ΠΑΣΟΚ... – οφείλονται στην επικράτηση μιας παράλληλης πραγματικότητας και μιας εναλλακτικής Ιστορίας. Γι' αυτό η ραδιοφωνική εκπομπή ακουγόταν εκείνο το βράδυ τόσο παράταιρη και τόσο «κατασκευασμένη».

Εκατομμύρια Έλληνες, ανυποψίαστοι καταναλωτές των πολιτικών και πολιτιστικών προϊόντων της μεταπολίτευσης, συχνά βυθιζόμαστε σε άλυτους προβληματισμούς με θέμα το ερώτημα: «γιατί φτάσαμε ως εδώ». Τα Εμφύλια Πάθη ίσως ήρθαν για να μας δείξουν ότι το κλειδί για τη σύγχρονη ελληνική περιπέτεια βρίσκεται καλά κρυμμένο στη δεκαετία του 1940. Είναι χωρίς υπερβολή ένα «βιβλίο – σοκ» που ξυπνάει συνειδήσεις, γιατί μέσα από την παράθεση των πραγματικών γεγονότων (παράθεση που δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν «αντίπαλο ιστορικό» για την επιστημονική της ορθότητα) προκαλεί σχάση στη σκέψη, μια αλυσιδωτή αντίδραση από νέες σκέψεις αιρετικές, γόνιμες και προ παντός χρήσιμες. Ταυτόχρονα σκέψεις άβολες, αλλά και λυτρωτικές, αφού φωτίζουν νέα μονοπάτια και οδηγούν για πρώτη φορά στις πιο ρεαλιστικές εξηγήσεις για πολλά από τα αινίγματα της σύγχρονης Ελλάδας:

Γιατί είμαστε όπως είμαστε ως οργανωμένη κοινωνία; Γιατί δεν στεριώνει ο εκσυγχρονισμός και παραμένει σχεδόν πάντα μετέωρος, μειοψηφικός και ασθενικός; Γιατί δεν μπορούμε να

υπερβούμε την οικονομική κρίση; Γιατί η μεταπολιτευτική Δεξιά είναι τόσο ενοχική απέναντι στην Αριστερά εάν δεν ήταν πράγματι «προδοτική» απέναντι στον τόπο τη δεκαετία του 1940; Τι είναι και τι θέλει η Αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ; Τι είναι αυτό που τη συνδέει με την εθνικιστική Δεξιά; Γιατί ισοπεδώθηκε το ΠΑΣΟΚ (ενώ σε άλλες χώρες της κρίσης τα σοσιαλιστικά κόμματα παρέμειναν όρθια); Γιατί δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε ούτε στα πιο βασικά την ίδια ώρα που όλοι ομνοούμε ότι δεν υπάρχει διέξοδος;

Σπεύδουμε να εξηγήσουμε: Το βιβλίο δεν αγγίζει ευθέως κανένα από τα παραπάνω ζητήματα αφού είναι απολύτως προσανατολισμένο στα γεγονότα της δεκαετίας του 1940 έτσι όπως δεν τα μάθαμε ποτέ ότι συνέβησαν – πλην ορισμένων χρήσιμων αναφορών στον Εθνικό Διχασμό και στον Μεσοπόλεμο. Ωστόσο, η δύναμη των καλών βιβλίων Ιστορίας είναι ότι διεγείρουν τη σκέψη, φωτίζουν το σήμερα και ο αναγνώστης δεν μπορεί να γυρίσει τις σελίδες (κάτι που γίνεται γρήγορα, αφού πρόκειται για απίστευτο pageturner) χωρίς να αποφύγει τους συνειρμούς και τις αναλογίες με το σήμερα. Η δύναμη του βιβλίου είναι ότι αντιλαμβάνεσαι πολύ σύντομα και με πολύ μεγάλη έκπληξη ότι όλα τα σημερινά «μυστήρια» εξηγούνται σχεδόν αυτόματα μόλις κοιτάξεις κατάματα τη δεκαετία του 1940 και συνειδητοποιήσεις ότι η ιστορία και η δράση της Αριστεράς δεν δικαιολογεί σε καμία περίπτωση την εδραιωμένη και διαδεδομένη πεποίθηση περί «ηθικού πλεονεκτήματος». Γιατί λοιπόν επικράτησε μια «Ιστορία» τόσο διαφορετική από την πραγματική;

Η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες

Προτού περάσουμε στους μύθους που αμφισβητεί και καταλύει το βιβλίο αυτό (αλλά και στα μεγάλα «γιατί» των μύθων αυτών) ας δούμε ένα κλασικό παράδειγμα που δείχνει πόσο διαποτισμένα είναι τα πάντα από την «αριστερή αφήγηση» της Ιστορίας: Είμαστε τόσο σίγουροι ότι οι ηττημένοι του Εμφυλίου ήταν αγνοί ιδεολόγοι που αγωνίστηκαν για την «εθνική ανεξαρτησία» ώστε μια ενοχή αμέσως ξυπνάει μέσα μας μόλις σκεφτόμαστε ότι η Ελλάδα «ανήκει στη Δύση». Σαν κάτι να πήγε στραβά και το

ανεχτήκαμε, ενώ μάλλον δεν θα έπρεπε. Είναι χαρακτηριστικό ότι επάνω στο μνημείο του Ανδρέα Παπανδρέου στο Α' Νεκροταφείο υπάρχει το επίγραμμα «Η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες», σαφής υπόμνηση της πολιτικής πορείας ενός ιστορικού ηγέτη, αλλά και ευθύ υπονοούμενο ότι η Ελλάδα δεν θα έπρεπε να ανήκει ούτε στους Άγγλους ούτε στους Αμερικάνους (δηλαδή «στη Δύση»), που από το 1944 και μετά υποτίθεται ότι της επέβαλλαν μια άλλη πορεία από αυτή που ο λαός της ήθελε να ακολουθήσει μετά την «παλλαϊκή Αντίσταση» χάρη στην οποία κατέκτησε την Απελευθέρωση.

Προτού αναλογιστούμε πόσους ρομαντικούς μύθους κρύβει μόνο η τελευταία πρόταση, αξίζει να ανοίξουμε άλλη μια παρένθεση εδώ για να πούμε ότι το σύνθημα «Η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες» δεν γεννήθηκε το 1981, αλλά... το 1961, στον πρώτο Ανένδοτο, λίγο παραπάνω από μια δεκαετία μετά τη λήξη του Εμφυλίου, και ήταν έμπνευση του ίδιου του Ανδρέα που τη δοκίμασε με επιτυχία σε μια ομιλία του σε καφενείο χωριού σε ένα από τα πρώτα ταξίδια του στην Αχαΐα. Μέσα σε δυο τρεις μέρες και από χωριό σε χωριό, ο οξυδερκής πρύτανης (και ιδρυτής) της οικονομικής σχολής του Μπέρκλεϋ, ένας από τους μεγαλύτερους καθηγητές οικονομικών στον κόσμο εκείνη την εποχή, αισθάνθηκε τη μαγεία και αντιλήφθηκε την ισχύ της ρητορικής τέχνης. Παρατήρησε ότι κάθε φορά που έλεγε αυτό το σύνθημα άλλαζαν αμέσως τα πρόσωπα των ανθρώπων. Όπως θυμόταν αργότερα, μιλώντας στους συνεργάτες του, κανείς από τους παρευρισκόμενους χωρικούς δεν νοιαζόταν για όσα εξηγούσε για την παιδεία και την υγεία, για την οικονομία και την αγροτική ανάπτυξη. Όλα άλλαζαν όμως μόλις τους έλεγε ότι «Η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες».

Σαραντάρης και διστακτικός ακόμα με την πολιτική, μάλλον έμοιαζε με ανθρωπολόγο που επισκέφτηκε μια μακρινή χώρα για να μελετήσει έναν περίεργο λαό. Και ένα από τα πρώτα του συμπεράσματα ήταν πως το σύνθημα αυτό συντονιζόταν με απροσδόκητη δύναμη με το αίσθημα αδικίας που κουβαλούσαν μέσα τους οι «μη προνομιούχοι» για όλα όσα τους συμβαίνουν. Ο Ανδρέας ανακάλυψε «ρητορικό ουράνιο» σε ένα χωριό της Αχαΐας,

αξιοποίησε λοιπόν αυτό το εύρημα στο έπακρο, ένα εύρημα τόσο «ραδιενεργό» που σφράγισε την πολιτική σταδιοδρομία του και τον συνοδεύει στο διηνεκές ακόμα και σήμερα, σχεδόν είκοσι χρόνια μετά το φυσικό τέλος του (άλλωστε μέχρι σήμερα το έχουν αντιγράψει όλοι, από τον Χριστόδουλο και τον Καρατζαφέρη ως τον Αλέξη Τσίπρα). Είναι απολύτως βέβαιο όμως ότι ο ίδιος, ως προσωπικότητα με υψηλή ευφυΐα και διεθνή σταδιοδρομία, ήξερε ότι το σύνθημα αυτό δεν ήταν μια αλήθεια, αλλά απλώς μια ρητορική μορφή αναπλασίωσης (reframing) μιας ρεαλιστικά ευνοϊκής πραγματικότητας.

Η Δύση είχε βοηθήσει καταλυτικά την Ελλάδα για να γλιτώσει από τον κομμουνισμό και να ανασυνταχθεί οικονομικά και κοινωνικά μετά την καταστροφή του πολέμου και του Εμφυλίου. Και ακριβώς γι' αυτό η Ελλάδα ανήκε στους Έλληνες που αγωνίστηκαν για να παραμείνει η χώρα τους στον δυτικό κόσμο – όχι στους Έλληνες που πολέμησαν με όλα τα μέσα για να καταστήσουν την Ελλάδα κομμάτι του ανατολικού μπλοκ. Αυτή όμως ήταν η ρητορική της Δεξιάς και ο Ανδρέας δεν είχε κάτι να κερδίσει αν την αποδεχόταν άθικτη. Εφηύρε λοιπόν αυτή την αναπλασίωση για να δημιουργήσει μια συγκινητική αιτία και να παρουσιάσει έναν «εξωτερικό εχθρό» για όλες τις δυσκολίες των απλών ανθρώπων. Να δώσει μια προνομιακή για τον ίδιο ερμηνεία στο πρόβλημα των κοινωνικών ανισοτήτων που αναπόφευκτα δημιουργούνται σε κάθε οικονομική και κοινωνική οργάνωση. Να προσδώσει στη Δεξιά αποχρώσεις και χαρακτηριστικά «μη ελληνικότητας» (!) και να την παγιδεύσει σε μειονεκτική θέση στον δημόσιο διάλογο. Ασφαλώς, το εύφλεκτο υλικό ήταν πάντοτε εκεί. Και αναφερόμαστε στη διαχρονική αντιδυτική καχυποψία που, κατά παράδοση, υποδαυλίζει η (κατά τα άλλα δεξιά) ελληνική ορθόδοξη Εκκλησία. Ο χωρικός (αλλά και ο εργάτης και ο υπάλληλος) που κάνει το σταυρό του και βιώνει οικονομικές δυσκολίες ήταν έτοιμος να πιστέψει ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Δεξιά, το κατεστημένο, το καθεστώς συνωμότησε με ντόπια και ξένα συμφέροντα, έτσι ώστε η Ελλάδα να μην ανήκει στους Έλληνες. Τέθηκαν έτσι οι νέες βάσεις του μεταπολεμικού λαϊκισμού και της ξενοφοβίας, ταυτόχρονα με τη σταδιακή δικαίωση και την

αναβίωση της Αριστεράς του 1940 ως τρόπου πολιτικής σκέψης και ως πρότασης διακυβέρνησης. Το κορυφαίο αυτό σύνθημα ήταν τελικά πολύ αποτελεσματικό εργαλείο διαχείρισης ενός λαού με (ακόμα και σήμερα) προβληματική μόρφωση, όπου την έλλειψη αυτογνωσίας αναπληρώνει μια σχεδόν δαρβινική ξενοφοβία, ένα από τα πιο ανθεκτικά εθνικά χαρακτηριστικά (ίσως γιατί είναι δομικό στοιχείο της θρησκείας) που κληρονομείται από γενιά σε γενιά.

Ο Ανδρέας, από τα 19 του, από το 1938 στις ΗΠΑ, και συνειδητά αποφασισμένος να ζήσει απομονωμένος από τις ελληνικές πολιτικές εξελίξεις, δεν είχε την εμπειρία της Αριστεράς της δεκαετίας του 1940 που είχε ο πατέρας του, πολλοί άλλοι πολιτικοί καθώς και η πλειονότητα της ελληνικής κοινωνίας. Δεν έζησε την περιπέτεια της δεκαετίας του 1940 και έτσι, ως φρέσκος αριστερός liberalδιανοούμενος με ανοιχτούς δυτικούς ορίζοντες, επέστρεψε στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1960 ως γιος πρωθυπουργού, πανέτοιμος να δοκιμάσει νέα πολιτικά και ρητορικά πειράματα που είχε παρατηρήσει και μελετήσει στην Αμερική του Ρούσβελτ, του Αϊζενχάουερ («Ήρθε η ώρα της Αλλαγής» ήταν το κεντρικό σύνθημα του Αϊζενχάουερ το 1952) και του Κέννεντυ. Αντιλήφθηκε πως το έδαφος ήταν πρόσφορο για να πλήξει το «κατεστημένο» της εποχής, κάτι που ενοχλούσε (όσο κι αν βόλευε, λόγω του Ανένδοτου κατά της Δεξιάς) τον Γέρο της Δημοκρατίας. Και τον ενοχλούσε γιατί ήταν αυτός που, σε συνεργασία με όλες τις δυνάμεις, με τους έλληνες στρατιώτες και αξιωματικούς, με τους πρώην ταγματασφαλίτες, με χιλιάδες ανώνυμους άγγλους στρατιώτες και με τον ίδιο τον Τσώρτσιλ είχε αποτρέψει την επιβολή κομμουνιστικού καθεστώτος στην Ελλάδα, ως πρωθυπουργός, μόλις 17 χρόνια πριν, το 1944, την περίοδο των Δεκεμβριανών...

Όλα όσα γνωρίζετε είναι λάθος

Έπειτα από αυτή τη μάλλον μακρά (αλλά απαραίτητη) εισαγωγή, οφείλουμε να αναφέρουμε, όσο γίνεται πιο συνοπτικά, ποια είναι τα σημεία του βιβλίου που ανατρέπουν θεαματικά την αίσθηση για το παρελθόν και την παγιωμένη, πανίσχυρη άποψη για τη δεκαετία

του 1940. Οι συγγραφείς αποδεικνύουν ότι ο Εμφύλιος δεν άρχισε μετά την Απελευθέρωση, αλλά μαινόταν ήδη από το 1942, σχεδόν δύο χρόνια πριν από την Απελευθέρωση. Αυτό είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο-κλειδί γιατί, αμέσως, αποκαλύπτει ότι κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής εκδηλώθηκε και βρισκόταν σε εξέλιξη ένας πόλεμος κατάκτησης της χώρας από τους ίδιους τους Έλληνες. Δηλαδή, μέσα στην Κατοχή οι Έλληνες διχάστηκαν και πολέμησαν μεταξύ τους, διέπραξαν μαζικές δολοφονίες και κάθε είδους εγκλήματα για το ποιος θα κληρονομήσει την Ελλάδα μετά το τέλος της κατοχής. Από τη μια μεριά ήταν ο ΕΛΑΣ υπό κομμουνιστική ηγεσία και με τις αναγκαστικές στρατολογήσεις νέων και νεανίδων χωρικών μέσα σε κλίμα βίας και ιδεολογικής επιβολής που συνειδητά και οργανωμένα ασκούσε σε μεγάλο κομμάτι της υπαίθρου. Από την άλλη μεριά ήταν πρώην βενιζελικοί που, για πρώτη φορά μετά τον Εθνικό Διχασμό του 1915, ενώθηκαν με τους βασιλικούς υποστηρίζοντας τα Τάγματα Ασφαλείας. Η Αντίσταση δεν ήταν μια παλλαϊκή Αντίσταση με όλη την Ελλάδα να έχει μετακομίσει στο βουνό, η οποία στο τέλος προδόθηκε από μια χούφτα ταγματασφαλίτες συνεργάτες των Γερμανών που συμμάχησαν με τους Άγγλους για να καταπνίξουν τη «λαοκρατία». Ο αναγνώστης μαθαίνει ότι η Αντίσταση είχε πολλά πρόσωπα, πολλές οργανώσεις και πολλές εκδηλώσεις και δεν ήταν μόνο μια «αποκλειστικότητα» του ΚΚΕ που ίδρυσε το ΕΑΜ και τον ΕΛΑΣ. Τονίζεται επιπλέον με έμφαση ότι στο ΕΑΜ συμμετείχαν πολλοί Έλληνες και πολλές Ελληνίδες που πριν από τον πόλεμο ήταν τόσο βενιζελικοί, όσο και βασιλικοί. Δεν ήταν δηλαδή όλοι κομμουνιστές, θα έλεγε κανείς ότι οι κομμουνιστές ήταν μάλλον η μειοψηφία του έμπυχου δυναμικού του ΕΑΜ σε όλα τα κλιμάκια πλην των ηγετικών, τα οποία αυστηρά ελέγχονταν από το ΚΚΕ και στα οποία αυστηρά τοποθετούνταν κομμουνιστές – μάλιστα κατά 90%. Άλλωστε (ας θυμηθούμε ότι) ποτέ στον Μεσοπόλεμο το ΚΚΕ δεν ξεπέρασε τις 100.000 ψήφους (και το 9,3% στις εκλογές του 1935). Κατά συνέπεια, το ΕΑΜ ιδρύθηκε από το ΚΚΕ έτσι ώστε να είναι σε πρώτη φάση πολυσυλλεκτικό, να εκφράζει μια εθνική υπόθεση, να υπηρετεί ένα σχέδιο συνασπισμού Ελλήνων απ' όλες τις παρατάξεις στο όνομα της Απελευθέρωσης. Το ΕΑΜ πιστώνεται στο ΚΚΕ ως μια οργάνωση που ένωσε τον λαό σε ένα όραμα

Αντίστασης. Αγνοί αγωνιστές, κομμουνιστές, παλιοί βενιζελικοί και βασιλικοί δυνάμωσαν το ΕΑΜ. Ωστόσο, η αξιοποίηση του ΕΑΜ, της μαζικότητας και της απήχησής του για την προώθηση των στενών πολιτικών στόχων του ΚΚΕ που ήταν η επιβολή κομμουνισμού μετά την αποχώρηση των Γερμανών ήταν το «παράλληλο σχέδιο» της ηγεσίας του ΚΚΕ.

[...]

Ολόκληρο το κείμενο, στην έντυπη έκδοση του Books' Journal, τχ. 61, που κυκλοφορεί.

COP21 στο Παρίσι: Εκτός κλίματος ο Αλέξης Τσίπρας (Ν. Μάντζαρης, Λ. Τσικριτζής)

PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21-CMP11

**Ν. Μάντζαρης, WWF Ελλάς
Κοζάνης**

Λ. Τσικριτζής, Οικολογική Κίνηση

150 ηγέτες χωρών συμμετείχαν στην εναρκτήρια εκδήλωση της ιστορικής 21ης Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης για το Κλίμα στο Παρίσι τη Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2015, μια ισχυρή ένδειξη ότι η

αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής βρίσκεται πλέον στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας παγκοσμίως.

Οι ηγέτες τόνισαν την ανάγκη να προκύψει ένα σαφές σχέδιο που θα κλείσει το χάσμα το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή ανάμεσα στις δεσμεύσεις των κρατών και τις εκτιμήσεις των επιστημόνων για την αναγκαία μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ώστε να περιοριστεί η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από τους 2 οC ως το τέλος του αιώνα. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσαν στη συγκέντρωση επαρκών οικονομικών πόρων για την προστασία και την ενίσχυση των πιο ευάλωτων χωρών στο πλαίσιο της κλιματικής δικαιοσύνης.

Στα θετικά της πρώτης ημέρας της Διάσκεψης πρέπει να καταγραφεί και η πρωτοβουλία «Αποστολή Καινοτομίας» 20 χωρών που είναι υπόλογες για το 75% των παγκόσμιων εκπομπών CO2 από την παραγωγή ενέργειας. Το σχέδιο το οποίο κατέθεσαν οι χώρες αυτές προβλέπει τον διπλασιασμό των επενδύσεων τους σε έρευνα για την καθαρή ενέργεια για τα επόμενα 5 χρόνια.

Φανερά εκτός κλίματος, ο Έλληνας πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ήταν ίσως ο μόνος αρχηγός κράτους που δεν μίλησε καθόλου για τη σημασία του ενεργειακού τομέα στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Αντιθέτως, έδωσε ιδιαίτερη σημασία στη ναυτιλία, ζητώντας να αποτελεί ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) την αρχή που θα ασχολείται με το θέμα των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα πλοία, ένας τομέας για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση [σχεδιάζει φιλόδοξες πολιτικές](#). Αξίζει να σημειωθεί ότι ο τομέας της ναυτιλίας εξαιρέθηκε από το πρωτόκολλο του Κιότο το 1997 και ανατέθηκε στον IMO να καταρτίσει σχέδιο μείωσης των εκπομπών του τομέα, πράγμα το οποίο όμως δεν έχει συμβεί ως τώρα.

Ακόμα μεγαλύτερη αίσθηση προκάλεσε η δήλωσή του ότι «στην Ελλάδα, παρά την οικονομική και κοινωνική κρίση, το περιβαλλοντικό ζήτημα βρίσκονται ψηλά στην κυβερνητική μας ατζέντα», η οποία δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα, καθώς μέσα στο 2015 η ελληνική κυβέρνηση:

- Προχώρησε με ενθουσιασμό την αδειοδοτική διαδικασία της νέας λιγνιτικής μονάδας της ΔΕΗ «Πτολεμαΐδα V» την οποία μάλιστα

ανακοίνωσε προεκλογικά στην Κοζάνη ο ίδιος ο πρωθυπουργός. Η νέα μονάδα θα στοιχίσει στην Ελλάδα τουλάχιστον 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ ενώ θα επιβαρύνει την ατμόσφαιρα με περίπου 4,6 εκατομμύρια τόνους CO2 κάθε χρόνο.

- Επιδίωξε την επαναλειτουργία της πιο βρώμικης και πιο παλιάς λιγνιτικής μονάδας της ΔΕΗ, «Πτολεμαΐδα ΙΙΙ» η οποία εκπέμπει συστηματικά την τελευταία πενταετία 2 φορές περισσότερα σωματίδια από το αντίστοιχο όριο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

- **Ζήτησε επισήμως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη χορήγηση δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών CO2, τα οποία η χώρα δεν δικαιούται.** θέλει, έτσι, να συντηρήσει τεχνητά διασωληνωμένο στη ζωή το λιγνιτικό μοντέλο ηλεκτροπαραγωγής, **υπεύθυνο για το 35%** των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της χώρας, **στερώντας ταυτόχρονα δημόσια έσοδα** απαραίτητα για τη στροφή της χώρας σε μια οικονομία χαμηλού άνθρακα. (σσ. Ως γνωστό ένα μεγάλο μέρος από τα έσοδα των δικαιωμάτων πάει στο κράτος)

Ο κ. Τσίπρας επιχείρησε να συγκαλύψει την εμμονή της κυβέρνησής του στο βρώμικο δρόμο του λιγνίτη και του πετρελαίου **με ιδεολογικούς αντιπερισπασμούς και «αριστερές» κορώνες.** Επιστράτευσε λοιπόν το χιλιοφορεμένο σύνθημα ότι για την υποβάθμιση περιβάλλοντος φταίει ο καπιταλισμός, «λησμονώντας» ότι η ερμηνεία αυτή είναι μονοδιάστατη. Πράγματι η κεφαλαιοκρατική συσσώρευση δεν έχει μόνο ιδιωτική βάση. Μπορεί να είναι και κρατική. Του λόγου το αληθές επιβεβαιώνουν η Κίνα και η πρώην ΕΣΣΔ. Εκεί το μίγμα πολιτικής περιλάμβανε πέραν των κρατικού μονοπωλίου, τη δικτατορία του κόμματος και την απουσία δημοκρατικού ελέγχου, οπότε αποδείχθηκε πιο τοξικό για το περιβάλλον. Αποδείξεις περίττανες η εξαφάνιση της τεράστιας λίμνης Αράλης, η εγκληματική αρχικά συγκάλυψη του Τσερνομπίλ, το «παγκόσμιο ρεκόρ» ρύπανσης του Πεκίνου κλπ.

Αλλά δεν είναι ανάγκη να πάμε τόσο μακριά για να διαπιστώσουμε την αριστεροσύνη της ναφθαλίνης και τη διγλωσσία του ΣΥΡΙΖΑ (και) στον κλιματικό / ενεργειακό τομέα. Επιστρέφοντας στα καθ' ημάς ρωτάμε:

Πόσο αριστερό είναι να μην απαιτείς δικαιώματα CO2 από τη ΔΕΗ,

επιχειρώντας να χαρίσεις στους κατά 50 % ιδιώτες μετόχους της εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ / έτος; Πόσο αριστερό είναι μην αλλάξεις το καθεστώς προνομίων και κρυφών επιδοτήσεων της ΔΕΗ, η οποία πληρώνει ελάχιστα μεταλλευτικά δικαιώματα («τέλος λιγνίτη»), προς θλίψη των άδειων κρατικών ταμείων και τέρψη και πάλι των ιδιωτών αφεντικών; Πόσο αριστερό είναι να στερείς ένα μέρος αυτών των πράσινων πόρων από τις χειμαζόμενες πλέον λιγνιτικές περιοχές (τις οποίες προεκλογικά κορόιδεψες με τη λαϊκίστικη και ανέφικτη υπόσχεση για προνομιακό τιμολόγιο φτηνού ρεύματος); Πόσο αριστερό είναι, εν κατακλείδι, να καταγγέλλεις τους καπιταλιστές, αλλά να εφαρμόζεις καπιταλιστικές πρακτικές τύπου μπανανίας; Ευτυχώς όμως αυτή η συνθηματολογία των κυβερνώντων (και όχι μόνο) πείθει όλο και πιο λίγους. Όπως έδειξαν πρόσφατα οι χιλιάδες κινητοποιήσεις σε όλο τον κόσμο ενάντια στην κλιματική αλλαγή και υπέρ της στροφής σε καθαρές μορφές ενέργειας, **οι πολίτες είναι έτοιμοι να προχωρήσουν στην απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα**. Ευτυχώς πολλοί σημαντικοί ηγέτες παγκοσμίως δείχνουν να συμπερίζονται αυτήν την ανάγκη. Δυστυχώς σε αυτούς δεν συμπεριλαμβάνεται ο Έλληνας πρωθυπουργός.